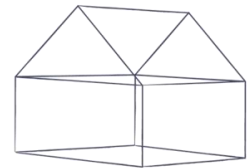

Adolescenten met autisme... hoe krijg je ze aan het studeren?

Veerle Vantorre
Huis Helder
20 oktober 2022

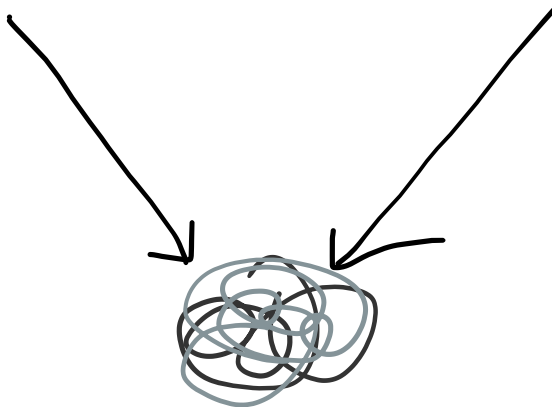

HUIS HELDER

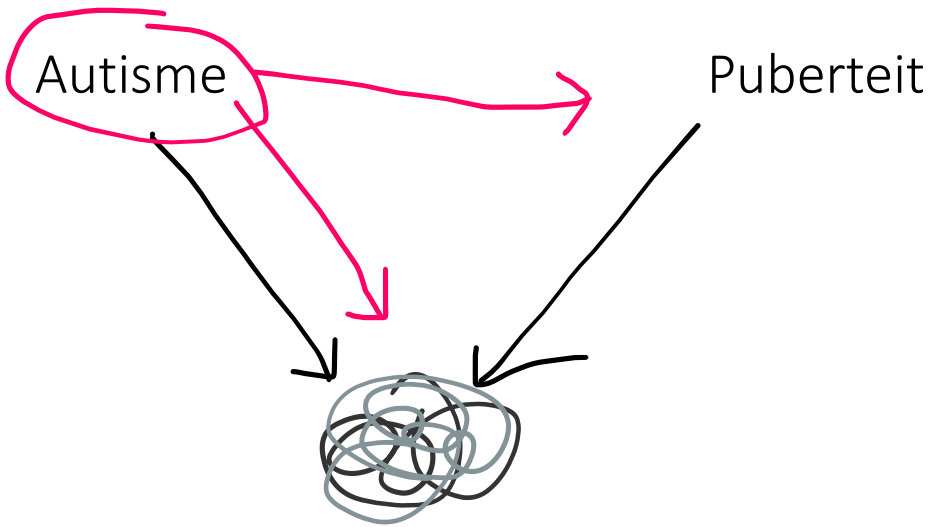
1

Autisme

Puberteit

2

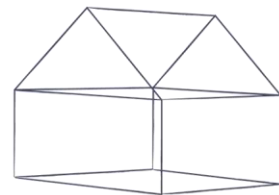

3

Autisme in de puberteit

Stress

Meer vraag om aanpassing
verheldering

HUIS HELDER

4

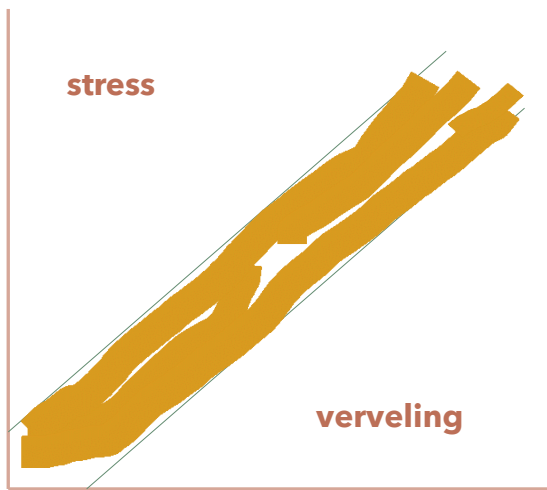
Autisme opgefrist

- Predictive mind
- Zwakke theory of mind
- Zwakke samenhang
- Zwakke executieve functies

Andere zintuiglijke waarneming

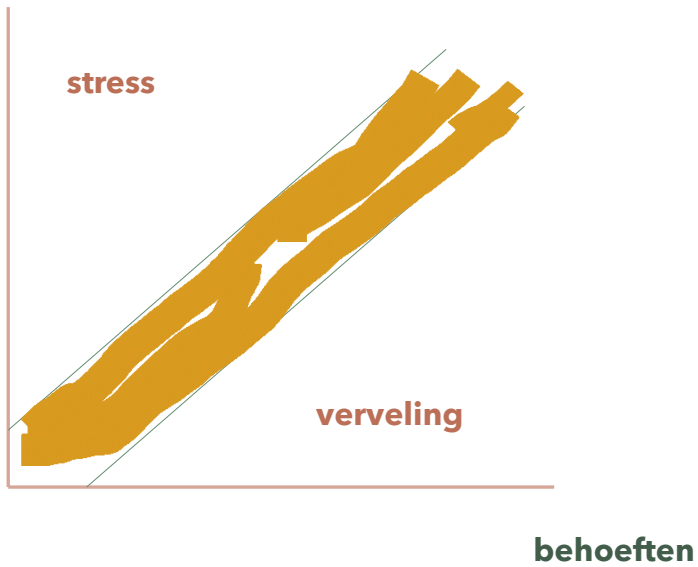
5

verwachtingen

mogelijkheden

6

aanbod

7

Rekening houden met

- Receptieve communicatie (begrip)
- Expressieve communicatie (uitdrukken)
- Zintuiglijke aspecten (over/ondergevoelig)
- Sociale verwachtingen
- Cognitieve verwachtingen
- Motorische verwachtingen
- Organisatorische verwachtingen
- Keuze
- Initiatief
- ...

8

Steeds 3 opties

Aanpassen
Verhelderen
Aanleren

9

Effecten van autisme op studeren

- Motivatie
- Organisatie
- Communicatie

10

Stap 1

Heldere beschrijving van het probleem

De student doet iets niet

De student doet iets verkeerd

11

Stap 2: Wat zit er achter?

DE STUDENT DOET IETS VERKEERD

Beseft hij het?

Ziet hij oorzaak-gevolg?

Ziet hij gedrag-effect?

Kent hij de alternatieven?

Begrijpt hij de alternatieven?

Kan hij ze zelfstandig uitvoeren?

12

Iets afleren: zeer moeilijk
Een alternatief aanleren: meer
haalbaar

13

Stap 2: Wat zit er achter?

DE STUDENT DOET IETS NIET

Wanneer doet hij het wel?

Wat doet hij wel?

—————> geeft vaak ideeën voor hypothese

14

Stap 2: Wat zit er achter?

DE STUDENT DOET IETS NIET

Communicatie

- Hij kent de verwachtingen
- Hij begrijpt de verwachtingen

Organisatie

- Hij weet hoe hij het moet plannen
- Hij weet hoe hij het moet uitvoeren
- Hij kan zelfstandig starten en stoppen

Motivatie

- Hij weet welke winst het hem oplevert (nu en/of later)
- Hij vindt die winst belangrijk

15

Communicatie

Ook al zijn het studenten met een NB

Begrip is niet altijd in orde

Geef verwerkingstijd en bedenkingstijd

Noteer informatie

Gebruik pijlen en kleuren (als het functioneel is)

Check taalbegrip / woordenschat

16

Communicatie

- Kan de student hulp vragen
- Weet hij waar, wanneer, bij wie, welke soort vragen?
- Houdt rekening met gebrek aan initiatief en interpreteer dit juist

17

Bij hulpweigering

Logisch dat dit niet werkt....

18

Bij hulpweigering

Meer inzetten op preventie

perspectief van de student

begrip

suggesties voor kleine stappen in de goede richting

Ik zie dat het inspanning vraagt. Even pauzeren? Ik breng een aantal mogelijkheden die al werkten voor anderen in het verleden.

19

Organisatie

Zwakke executieve functies

Zwak samenhangdenken

moeilijke organisatie
(choas of net te strikt)

20

Organisatie ondersteunen

- Geef suggesties
- Laat uitproberen
- Evalueer (jouw methode \neq de juiste methode)
- Laat de student zijn juiste methode bepalen
 - per context
 - kort of lange termijn effect
 - efficiënt

21

Organisatiemoeilijkheden

- Geen ordening
- Rationeel systematische benadering
- Geen onderscheid kunnen maken tussen relevantie en detail
- Op alle prikkels associatief of impulsief reageren
- Verzameldrang
- Plannen in tijd
- Te veel verschillende stappen
- Startproblemen
- Theoretische kennis vs. gezond verstand en praktisch inzicht
- Korte concentratiespanne of microconcentratie
- Geen of weinig alertheid
- Overorganiseren / perfectionistische organisatie
- ...

22

Het perspectief van de student

- Vertrek van wat er al is
- Vertrek van de meningen die al bestaan
- Vertrek van de methodes die al bestaan
- Vertrek van de logica van de student
- Gebruik de woordenschat van de student

**Vecht niet tegen het autisme
Maar maak gebruik van autistische
ingangspoorten**

23

Organisatie loslaten

- Efficiëntie in vraag stellen
- Zijn de alternatieven gekend?
- Is nuancering mogelijk?
- Het alternatief moet als beter ervaren worden:
 - sneller
 - gemakkelijker
 - vaker juist
 - ...

24

Geef overzicht

Visuele hulpmiddelen

Stappenplannen

Overzicht

Afvinkelijsten

...

25

Gebruik gekende systemen (voetbal/ games / heela)

Maak onderverdeling (per context/verwachting)

Sorteerbakken

26

- 'nog te herhalen'-doos
- 'gekend'-doos
- op te volgen binnen de week-doos
- to do in het weekend-doos

- gebruik een index ifv organisatie

27

Stappenplannen

- Nodig? (vooronderzoek wijst uit)
- Stappenplan ≠ checklist
- Verschil tussen aanleren van een activiteit en dagelijks gebruik
- Herkenbaar
- Verkort & hanteerbaar

28

Stappenplannen

- Hoe flexibeler, hoe meer effect op inzichten
- Varieer en laat zelf aanpassingen maken
- Zelfstandig gebruik (ook starten)

29

Leer hen prioriteiten stellen

Vaak staat alles op de hoofdlijst

Geef inzicht in huidige prioriteitspatronen

- Van boven naar beneden
- Wat leukst is eerst doen
- Hoe meer afstrepen, hoe beter

Geef inzicht in sterkere prioriteitspatronen

- Doe het ze ervaren

30

Motivatie

Waarom zouden ze zich inspannen?

motivatie = meer redenen vinden om het
wel te doen dan om
het niet te doen

31

Denk bij winst en functionaliteit

Vanuit het perspectief van de student
Denk zowel aan korte als lange(re) termijn
Visualiseer hun winst

32

Motivatie verhogen door

De activiteit haalbaar & gemakkelijk (kleine stappen/ met hulp/ met plannetje/...) te maken

Het doel haalbaar, winstgevend en interessant te maken

De student meer zeggingschap te geven (betrokkenheid)

33

Antwoord op de vraag WAAROM

Behoefte vervullen?

Inspelen op interesses?

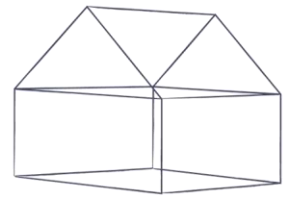
Waar hebben ze last van?

34

Motivatie verhogen door

In te zetten op

- Autonomie
- Verbodenheid
- Competentie

HUIS HELDER

35

Autonomie: student bepaalt mee

Jij geeft het kader om te kunnen bepalen

De student kiest:

- Methode
- Volgorde
- 1 ding wél
- 1 ding niet
- Tijd
- Einddatum
- Materiaal
- ...

Vergeet het niet EXPLICIET te maken

36

Competentie

Is het haalbaar door de ogen van de student

37

Verbondenheid

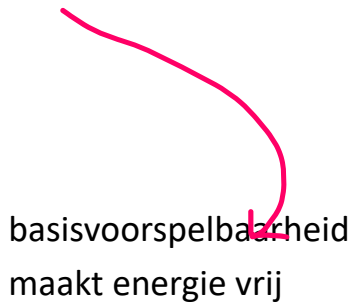
Is er strijd of samenwerking?

38

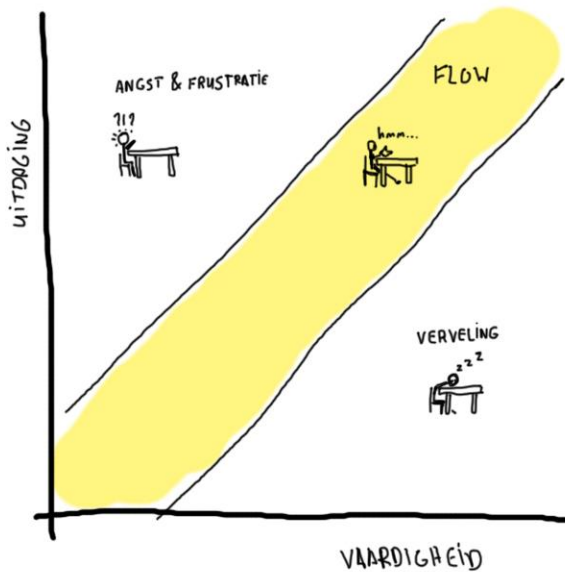
Stap 3: kijken naar de randvoorwaarden

Is er basisrust om te kunnen studeren?

Thuis
Op school

39

40

Stap 4: alternatieven

- Buitengewoon onderwijs
- Deeltijds onderwijs
- Thuisonderwijs
- Examencommissie

Let wel: denk op voorhand
 plan op voorhand
 communiceer op voorhand

41

Altijd goed voor de pubers

- Principes van nieuwe autoriteit
- Vinger aan de pols
Hun inspanningen zien
Aangename situatie creëren
Je bent niet alleen, we doen het samen

42

Altijd goed voor de pubers

- Principes van oplossingsgericht werken

Wat gaat wel goed

Wat wil je uitbreiden in je leven

Waar heb je last van, waar niet

43

44

www.huishelder.be

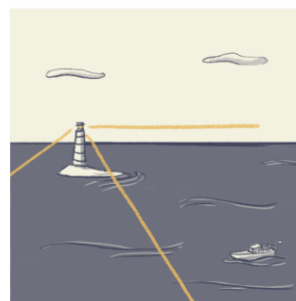
Pijn en autisme
 €35,00 incl. BTW

E-learning 7 dagen beschikbaar

Motiveren tot communiceren
 €22,00 incl. BTW

E-learning 7 dagen beschikbaar

Waakzame zorg
 €35,00 incl. BTW

E-learning 7 dagen beschikbaar

45

Artikels

DE VALKUIL VAN OVERSCHATTING

Artikel

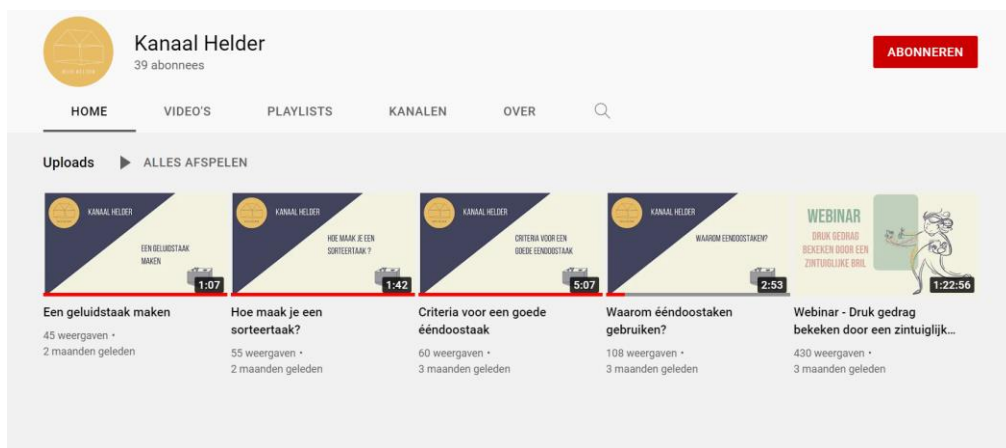

Mensen met autisme lopen een groter risico om verkeerd ingeschat te worden wat betreft hun vaardigheden. Vaak gaat het om een overschatting. De mensen uit hun omgeving (ouders, leerkrachten, begeleiders...) dichtten hen een aantal vaardigheden toe die ze misschien toch niet zo goed beheersen als gedacht. In dit artikel bekijken we hoe dat komt en krijg je ook concrete tips om niet in die valkuil te lopen. We zullen zien hoe een overschatting vaak aan de basis ligt van een onderschatting.

DOWNLOAD HET ARTIKEL

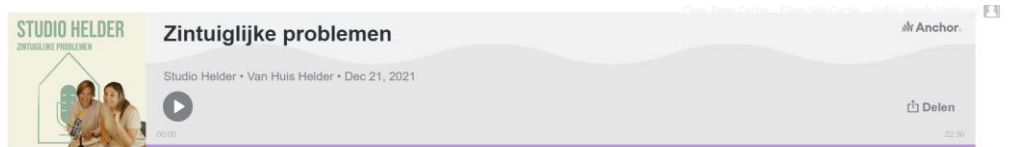
46

Youtube: kanaalhelder

47

Podcast: Studio Helder

Je kan deze podcast ook beluisteren op spotify, google podcasts en apple podcasts

48